

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

14.1.2008

B6-0033/2008

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku

predkladajú Valdis Dombrovskis, Colm Burke, Maria Martens, Filip Kaczmarek a Horst Posdorf

v mene Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov

o situácii v Keni

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Keni

Európsky parlament,

- so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, ktorá bola podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 (dohoda z Cotonou) a zmenená a doplnená v Luxemburgu 25. júna 2005, najmä na jej články 8 a 9,
 - so zreteľom na usmernenia na vykonanie demokratických volieb uvedené v Africkej charte ľudských práv a práv národov,
 - so zreteľom na vyhlásenie Africkej únie o zásadách demokratických volieb v Afrike (2002),
 - so zreteľom na Deklaráciu zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misií a na Kódex správania sa medzinárodných volebných pozorovateľov, ktoré boli 27. októbra 2005 slávnostne predstavené na pôde OSN,
 - so zreteľom na predbežné vyhlásenie misie volebných pozorovateľov Európskej únie (EUEOM) v Keni z 1. januára 2008,
 - so zreteľom na vyhlásenie predsedníctva Európskej únie o prezidentských voľbách v Keni, ktoré v mene Európskej únie prednieslo 8. januára 2008,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže podľa článku 9 dohody o partnerstve AKT – EÚ je dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd vrátane dodržiavania základných občianskych práv, demokracie založenej na princípoch právneho štátu a transparentného a zodpovedného vládnutia neoddeliteľnou súčasťou trvalo udržateľného rozvoja,
- B. keďže všeobecné voľby v Keni v roku 2007 nesplnili najzákladnejšie medzinárodné a regionálne štandardy demokratických volieb a nasledovali po nich nepokoje a etnické napätie, ktoré si vyžiadali smrť takmer 500 ľudí,
- C. keďže následkom nepokojov utiekli zo svojich domovov státisíce ľudí, pričom podľa údajov kenského Červeného kríža viedol zmätok v poslednom období k vysídleniu viac ako 250.000 ľudí, najmä z miest Eldoret, Kericho a Kisumu,
- D. keďže tieto voľby zborili nádeje a očakávania kenského ľudu, ktorý sa plný túžby zúčastnil na volebnom procese, a to vo veľkom počte, pokojne a trpezlivo,
- E. keďže počas predvolebnej kampane sa všeobecne dodržiavala sloboda združovania sa, ako aj sloboda prejavu a sloboda zhromažďovania; keďže kampaň však sprevádzali aj

etnicko-politické napätia, ktoré prispeli k nestabilite pred voľbami,

- F. keďže medzinárodné spoločenstvo nevenovalo dostatočnú pozornosť tomuto na prvý pohľad skrytému etnickému napätiu a musí ho zohľadniť vo všetkých budúcich snahách o sprostredkovanie pri riešení súčasnej krízy v Keni,
- G. keďže Kenská volebná komisia (KVK) dohliadala nad logistickými a technickými aspektmi volieb, zlepšila prístup k centráam na registráciu voličov a vyškolila pracovníkov vykonávajúcich voľby,
- H. keďže KVK však nepreukázala nevyhnutnú nestrannosť, transparentnosť a dôvernosť, ktoré sú predpokladom demokratických volieb, a keďže sa to prejavilo nedostatkami v postupe nominovania komisárov KVK,
- I. keďže pozorovateľov EUEOM privítali príslušné orgány na volebných miestach, v ktorých sa voľby uskutočnili bez nezrovnalostí,
- J. keďže pozorovatelia EUEOM však nemali povolený prístup tohto druhu do priestorov, v ktorých sa sčítavali hlasy, a keďže dospeli k záveru, že nedostatočná transparentnosť a bezpečnosť výrazne narušili dôveryhodnosť výsledkov prezidentských volieb,
- K. keďže na niektorých volebných miestach bola zaznamenaná účasť až 90 % voličov a keďže KVK spochybnila tieto nerealisticky vysoké čísla,
- L. keďže novinári, ktorí sa zúčastnili vyhlásenia prezidentských volieb 30. decembra 2007, boli vylúčení zo zasadacej miestnosti,
- M. keďže EUEOM dospela k záveru, že volebný proces bol vedený regulárne až do sčítania výsledkov, a že parlamentné voľby možno považovať z veľkej časti za úspešné,
- N. keďže EUEOM však dospela k záveru, že proces sčítania hlasov z prezidentských volieb bol nedôveryhodný, a preto vyslovuje pochybnosti o presnosti výsledkov,
- O. keďže minister financií Amos Kimunyu odhaduje, že politické nepokoje spôsobia kenskému hospodárstvu škody vo výške 1 miliardy USD,
- P. keďže ghanský prezident John Kufuor vycestoval 8. januára do Kene, aby vykonával funkciu sprostredkovateľa medzi úradujúcim prezidentom Mwaim Kibakim a lídrom opozície Railom Odingom, s cieľom dospieť k politickému urovnaniu,
- Q. keďže 8 januára vymenoval úradujúci prezident Mwai Kibaki 17 členov svojho kabinetu a tým prakticky zmaril trojstranné rokovania,
- R. keďže úradujúci prezident Mwai Kibaki navrhol uskutočniť dvojstranné rokovania s opozíciou, pričom Raila Odinga tento návrh zamietol,
- S. keďže štyria bývalí prezidenti Botswany, Mozambiku, Tanzánie a Zambie pricestovali do Kene a vyzvali Keňanov na zastavenie bojov a na zjednotenie sa, aby zabránili rozpadu

krajiny,

- T. keďže Keňa sa v rámci dohody o partnerstve z Cotonou zaviazala k dobrej správe verejných vecí, dodržiavaniu ľudských práv a zásad právneho štátu,
- U. keďže odporúčania monitorovacej misie EÚ z roku 2002 neboli dostatočne zohľadnené, okrem iného v otázke veľkosti a hraníc volebných okrskov pri parlamentných voľbách a toho, že funkčné obdobie komisárov KVK by malo trvať šesť mesiacov od uskutočnenia všeobecných volieb, čo by zvýšilo autoritu a profesionalizmus volebného orgánu,
1. odsudzuje tragickú stratu životov a kritickú humanitárnu situáciu a naliehavo vyzýva príslušné orgány a činiteľov, aby učinili svoje maximum na nastolenie mieru vo svojej krajine a zabezpečili dodržiavanie ľudských práv a zásad právneho štátu;
 2. podporuje závery EUEOM uvedené v predbežnom vyhlásení;
 3. ľutuje, že napriek celkovo úspešným parlamentným voľbám nie je možné považovať výsledky prezidentských volieb za dôveryhodné vzhľadom na mnohé správy o volebných nezrovnalostiach;
 4. ľutuje, že napriek týmto neuspokojivým výsledkom zamietol úradujúci prezident Mwai Kibaki ponuku ghanského prezidenta Johna Kufuara na sprostredkovanie a vymenoval svoj kabinet;
 5. v tejto súvislosti vyzýva úradujúceho prezidenta Mwaia Kibakiho, aby dodržiaval demokratické záväzky svojej krajiny, ktoré sú ustanovené v usmerneniach o demokratických a spravodlivých voľbách uvedených v Africkej charte o ľudských právach a právach národov;
 6. naliehavo vyzýva obe strany, aby urýchlene vykonali nápravné opatrenia prostredníctvom rokovaní za účasti medzinárodného sprostredkovateľa;
 7. v tejto súvislosti víta bilaterálne rozhovory ghanského prezidenta Johna Kufuora s oboma politickými lídrami, ktoré sa uskutočnili 9. januára, ale zdôrazňuje, že tieto rozhovory nestačia, a že obe strany sa musia čo najskôr nadviazať konštruktívny dialóg;
 8. ďalej naliehavo vyzýva, aby kenské orgány bezodkladne, dôkladne a transparentne prešetrili volebné nezrovnalosti a učinili okamžité kroky na nápravu situácie a aby pre páchatel'ov týchto nezrovnalostí vyvodili zodpovednosť za ich činy;
 9. vyzýva na konkrétne opatrenia na ustanovenie volebnej komisie, ktorá by bola skutočne nestranná a v budúcnosti by dokázala uskutočniť slobodné a spravodlivé voľby lepším spôsobom;
 10. ľutuje premrhanie príležitosti, ktorou boli všeobecné voľby v roku 2007, na upevnenie a ďalší rozvoj volebného a širšieho demokratického procesu;
 11. vyzýva vedúcich predstaviteľov politických strán, aby prevzali zodpovednosť za

zabránenie ďalšiemu násiliu v krajine a aby prejavili odhodlanie presadzovať zásady právneho štátu a zabezpečiť dodržiavanie ľudských práv;

12. je hlboko znepokojený sociálnymi vplyvmi prebiehajúcej hospodárskej krízy a neblahými následkami na sociálno-ekonomický vývoj krajiny;
13. vyzýva príslušné orgány, aby s okamžitou účinnosťou obnovili živé vysielanie;
14. naliehavo vyzýva kenskú vládu, aby predovšetkým na štátnej a miestnej úrovni od základov riešila problém korupcie, ktorý podkopal spravovanie verejných vecí vo veľkej časti krajiny;
15. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam členských štátov, vláde Kene, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ a predsedom Komisie a Výkonnej rady Africkej únie.